

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM MINH TUÂN

GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
Ở HUYỆN SƠN DƯƠNG, TỈNH TUYÊN QUANG
THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM MINH TUÂN

GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG
CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
Ở HUYỆN SƠN DƯƠNG, TỈNH TUYÊN QUANG
THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ

Chuyên ngành: GIÁO DỤC HỌC
Mã số: 60.14.01.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ THÙY LINH

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các nguồn số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực, chưa được sử dụng để bảo vệ một trong bất kì công trình nào khác. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2016

Tác giả luận văn

Phạm Minh Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện tốt nhất để tôi được học tập nghiên cứu trong suốt khóa học. Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy cô trong nhà trường đã truyền thụ cho tôi vốn kiến thức vô cùng quý báu để tôi có thể hoàn thành tốt đề tài và làm giàu thêm hành trang kiến thức trên con đường sự nghiệp của mình.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và thành kính tới TS. Lê Thùy Linh đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn và động viên tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Tôi xin gửi lời chân thành cảm ơn đến Ban Giám hiệu trường Trung học phổ thông trên địa bàn huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang, cùng các thầy cô giáo chủ nhiệm, BCH Đoàn thanh niên trường học đã tham gia cộng tác đã nhiệt tình và tạo điều kiện, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn tới các đồng nghiệp, bạn bè và gia đình đã luôn tạo điều kiện, động viên và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập và thực hiện đề tài.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2016

Tác giả luận văn

Phạm Minh Tuấn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu.....	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc của luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG CHO	
HỌC SINH THPT QUA HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Các nghiên cứu ở nước ngoài	6
1.1.2. Các nghiên cứu trong nước.....	8
1.2. Các khái niệm công cụ.....	11
1.2.1. Giá trị và giá trị sống	11
1.2.2. Giáo dục và giáo dục giá trị sống	16
1.2.3. Hoạt động tập thể.....	19
1.2.4. Giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động tập thể.....	22
1.3. Một số vấn đề lý luận về giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT	23
1.3.1. Hệ thống các giá trị sống	23

1.3.2. Mục tiêu cần thiết phải giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT	24
1.3.3. Nội dung giáo dục giá trị sống cần thiết cho học sinh THPT	25
1.4. Giáo dục giá trị sống cho học sinh thông qua hoạt động tập thể	26
1.4.1. Vị trí, vai trò của giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động tập thể ở trường THPT	26
1.4.2. Mục tiêu giáo dục giá trị sống cho HS THPT thông qua hoạt động tập thể.....	26
1.4.3. Nội dung giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT thông qua hoạt động tập thể.....	27
1.4.4. Phương pháp giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT thông qua hoạt động tập thể.....	29
1.4.5. Các hình thức giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT thông qua hoạt động tập thể.....	32
1.4.6. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT thông qua hoạt động tập thể.....	34
Kết luận chương 1.....	35
Chương 2: THỰC TRẠNG GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG CHO HỌC SINH THPT Ở HUYỆN SƠN DƯƠNG, TỈNH TUYÊN QUANG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ	37
2.1. Đặc điểm kinh tế - xã hội và giáo dục THPT của huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang	37
2.1.1. Về đặc điểm địa lý, lịch sử, kinh tế, dân số.....	37
2.1.2. Về đặc điểm trường THPT ở huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang	38
2.1.3. Đặc điểm giáo viên huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang	38
2.1.4. Đặc điểm học sinh THPT huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.....	38
2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng giáo dục giá trị sống cho HS THPT ở huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang thông qua hoạt động tập thể.....	40
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	40

2.2.2. Nội dung khảo sát	40
2.2.3. Đối tượng khảo sát.....	41
2.2.4. Phương pháp khảo sát và xử lý kết quả khảo sát.....	41
2.3. Kết quả khảo sát thực trạng giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT ở huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang thông qua hoạt động tập thể.....	42
2.3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ, giáo viên, học sinh về giá trị sống và giáo dục giá trị sống.....	42
2.3.2. Thực trạng mức độ và hiệu quả sử dụng các phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục giá trị sống cho học sinh	48
2.3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc giáo dục giá trị sống qua hoạt động tập thể cho học sinh THPT ở huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang	65
2.4. Đánh giá chung về thực trạng giáo dục giá trị sống cho HS THPT ở huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang thông qua hoạt động tập thể	69
2.4.1. Đánh giá về nhận thức	69
2.4.2. Đánh giá về nội dung, hình thức tổ chức giáo dục giá trị sống.....	69
2.4.3. Nguyên nhân thực trạng	70
Kết luận chương 2.....	71
Chương 3: MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÁO DỤC GIÁ TRỊ SỐNG CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG TẬP THỂ Ở HUYỆN SƠN DƯƠNG TỈNH TUYÊN QUANG.....	72
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	72
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo mục tiêu giáo dục	72
3.1.2. Nguyên tắc đảm sự phù hợp với nội dung chương trình, đặc điểm văn hóa địa phương với đối tượng hoạt động tập thể.....	72
3.1.3. Đảm bảo sự thống nhất giữa vai trò tổ chức, điều khiển của GV với vai trò trung tâm, phát huy tính tự giác, tính tích cực hoạt động của HS	73
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo sự phối hợp giữa các lực lượng trong và ngoài nhà trường.....	73

3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống, thường xuyên, liên tục của hoạt động tập thể.....	74
3.2. Biện pháp giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.....	74
3.2.1. Tuyên truyền về tầm quan trọng và ý nghĩa của việc giáo dục giá trị sống cho học sinh thông qua hoạt động tập thể.....	74
3.2.2. Xây dựng và tổ chức thực hiện quy trình phối hợp các hình thức giáo dục giá trị sống trong hoạt động tập thể có ưu thế.	76
3.2.3. Giáo dục giá trị sống trong các hoạt động của tổ chức Đoàn thanh niên trường học.....	82
3.2.4. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, kinh phí để tổ chức các hoạt động tập thể có giáo dục giá trị sống cho học sinh.....	84
3.2.5. Giáo dục giá trị sống trong các hoạt động trải nghiệm sáng tạo	86
3.2.6. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	88
3.3. Khảo nghiệm tính khả thi, tính hiệu quả của các biện pháp.....	88
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	88
3.3.2. Nội dung khảo nghiệm	88
3.3.3. Đối tượng tiến hành khảo nghiệm	89
3.3.4. Phương pháp khảo nghiệm	89
3.3.5. Kết quả khảo nghiệm.....	89
3.4. Thực nghiệm biện pháp quy trình giáo dục giá trị sống thông qua hoạt động tập thể chủ điểm.....	95
3.4.1. Mục đích thực nghiệm.....	95
3.4.2. Nội dung thực nghiệm	95
3.4.3. Đối tượng tiến hành thực nghiệm.....	96
3.4.4. Phương pháp thực nghiệm.....	96
3.4.5. Hình thức thực nghiệm.....	96
3.4.6. Tiến hành thực nghiệm.....	96

Kết luận chương 3.....	102
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	101
1. Kết luận.....	103
1.1. Về lý luận.....	103
1.2. Về thực trạng	103
1.3. Đề xuất biện pháp	103
2. Khuyến nghị.....	104
2.1. Với UBND tỉnh Tuyên Quang.....	104
2.2. Với Sở GD & ĐT Tuyên Quang.....	104
2.3. Đối với tỉnh đoàn Tuyên Quang	104
2.4. Đối với UBND huyện Sơn Dương	104
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	105
PHẦN PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

GD & ĐT	:	Giáo dục và đào tạo
GTS	:	Giá trị sống
GV	:	Giáo viên
HS	:	Học sinh
THPT	:	Trung học phổ thông
TNCS	:	Thanh niên cộng sản
UBND	:	Ủy ban nhân dân
UNESCO	:	Tổ chức Giáo dục - Khoa học - Văn hóa quốc tế
UNICEF	:	Quỹ Nhi đồng Liên hiệp quốc